

Sygn. akt III AUz 28/16

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Urszula Iwanowska
Sędziowie:	SA Beata Górską SO (del.) Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2016 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku W. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o wysokość świadczenia

na skutek zażalenia ubezpieczonego W. W.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 21 września 2015 r. sygn. akt IV U 196/15

postanawia:

oddalić zażalenie

SSA Beata Górską SSA Urszula Iwanowska SSO (del) Gabriela Horodnicka-

Stelmaszczuk

UZASADNIENIE

W piśmie skierowanym do Sądu Okręgowego w Koszalinie W. W. domagał się wzruszenia decyzji z dnia 22 września 2005 roku przez uwzględnienie w zaskarżonej decyzji okresów zatrudnienia od 16 grudnia 1960 roku do 31 stycznia 1963 roku oraz wynagrodzenia łącznego za 1972 rok w wysokości 34858 zł. W uzasadnieniu wskazał, że w jego ocenie składniki te nie zostały uwzględnione w decyzji 22 września 2005 r. ani też w żadnej innej, które zostały wydane po tej dacie.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w odpowiedzi na odwołanie wniósł o odrzucenie odwołania powołując się na przekroczenie terminu do jej zaskarżenia. Dodatkowo podkreślił, że nie polega na prawdziwym twierdzeniu ubezpieczonego jakoby organ rentowy nie rozpoznał jego odwołania od przedmiotowej decyzji złożonego w dniu 21 października 2005 roku. Wskazał przy tym, że wszelkim pismom skarżącego nadano odpowiedni bieg poprzez wydanie decyzji bądź przekazanie odwołania na drogę postępowania sądowego. W szczególności przypomniał, że zarówno problem stażu emerytalnego (uznanie zatrudnienia od 16 grudnia 1960 roku do 31 stycznia 1963 roku) jak

i problem wysokości podstawy wymiaru składki za rok 1972 były już przedmiotem rozstrzygnięć zarówno decyzji administracyjnych jak i wyroków sądowych.

Postanowieniem z dnia 21 września 2015 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odrzucił odwołanie.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

Ubezpieczony W. W. w dniu 22 sierpnia 2005 r. złożył do organu rentowego wniosek o emeryturę. Decyzją organu rentowego z dnia 22 września 2005 r. uzyskał potwierdzenie uprawnień emerytalnych począwszy od 22 września 2005 r. Z uzasadnienia decyzji wynika, iż odmówiono mu przeliczenia podstawy wymiaru z 20 lat, gdyż ubezpieczony udokumentował wynagrodzenie jedynie za 12 lat. Nie został uznany okres zatrudnienia ubezpieczonego od 16 grudnia 1960 r. do 31 stycznia 1963 r. z uwagi na fakt niewiarygodnego wpisu w legitymacji ubezpieczeniowej.

Po ustaleniu W. W. prawa do emerytury, składał on szereg wniosków, w których kwestionował wysokość świadczenia i domagał się jego ponownego wyliczenia.

Po rozpatrzeniu wniosku ubezpieczonego z dnia 23 października 2009 r. organ rentowy wydał decyzję z dnia 3 grudnia 2009 r., znak(...), w której przeliczył ubezpieczonemu W. W. emeryturę od 1 października 2009 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wskazał, że wysokość świadczenia do wypłaty od 1 stycznia 2010 r. wyniesie 1.482,75 zł. Po rozpatrzeniu wniosku ubezpieczonego z dnia 23 października 2009 r. organ rentowy wydał kolejną decyzję z dnia 8 stycznia 2010 r., znak: (...), w której przeliczył ubezpieczonemu emeryturę od 1 października 2009 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wskazał, że wysokość świadczenia do wypłaty od 1 lutego 2010 r. wyniesie 1.573,51 zł. Po rozpatrzeniu wniosku ubezpieczonego z dnia 13 lipca 2010 r. organ rentowy wydał decyzję z dnia 20 sierpnia 2010 r., znak: (...), w której przeliczył ubezpieczonemu emeryturę: od 1 października 2009 r. co do podstawy wymiaru świadczenia i od 1 lipca 2010 r. co do stażu pracy. Wskazał, że wysokość świadczenia do wypłaty od 1 października 2010 r. wyniesie 1.682,10 zł.

Ubezpieczony zaskarżył wszystkie trzy decyzje wnosząc od nich odwołania. Kwestionował m.in. przyjęte przez organ rentowy daty, od jakich dokonano przeliczenia świadczenia oraz podstawę wymiaru świadczenia. Odwołania ubezpieczonego rozpoznawał Sąd Okręgowy w Koszalinie w sprawie IV U 1223/09. Wyrokiem z dnia 23 marca 2011 r.:

- w punkcie I umorzył postępowanie w części obejmującej żądania ubezpieczonego uwzględnione decyzjami z dnia 3 grudnia 2009 r., 8 stycznia 2010 r. i 20 sierpnia 2010 r.,
- w punkcie II zmienił zaskarżoną decyzję z 3 grudnia 2009 r. w ten sposób, że prawo do wypłaty podwyższonego świadczenia z tytułu uwzględnienia przy ustalaniu wysokości emerytury wynagrodzeń osiągniętych w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w T. w latach 1976-1979 i 1982-1985 przyznał ubezpieczonemu od 1 lipca 2009 r.,
- w punkcie III zmienił zaskarżoną decyzję z 20 sierpnia 2010 r. w ten sposób, że prawo do wypłaty podwyższonego świadczenia z tytułu uwzględnienia przy ustalaniu wysokości emerytury okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych od 8 grudnia 2004 r. do 5 lipca 2005 r. przyznał ubezpieczonemu poczynając od 1 marca 2010 r.,
- w punkcie IV w pozostałym zakresie odwołania ubezpieczonego oddalił.

Po rozpatrzeniu wniosku ubezpieczonego z dnia 7 września 2012 r. organ rentowy wydał decyzję z dnia 21 września 2012 r., znak: (...), w której przeliczył ubezpieczonemu emeryturę od 1 września 2012 r. i uwzględnił do jego stażu pracy okres od 16 grudnia 1960 r. do 31 stycznia 1963 r. Wskazał, że wysokość świadczenia do wypłaty od 1 listopada 2012 r. wyniesie 2.248,79 zł.

Po rozpatrzeniu wniosku ubezpieczonego z dnia 12 grudnia 2012 r. organ rentowy wydał decyzję z dnia 19 kwietnia 2013 r., znak: (...), w której przeliczył ubezpieczonemu emeryturę od 1 grudnia 2012 r. i uwzględnił jego wynagrodzenie za okres od 1 stycznia 1972 r. do 15 października 1972 r. Wskazał, że wysokość świadczenia do wypłaty od 1 czerwca 2013 r. wyniesie 2.348,27 zł.

Ubezpieczony zaskarżył obydwie decyzje wnosząc od nich odwołania. Kwestionował m.in. przyjęte przez organ rentowy daty, od jakich dokonano przeliczenia świadczenia. Odwołania rozpoznawał Sąd Okręgowy w Koszalinie w sprawie IV U 1761/13. Wyrokiem z dnia 21 października 2013 r. oddalił odwołania W. W..

W dniu 4 lipca 2014 r. ubezpieczony ponownie zaskarżył wymienione decyzje organu rentowego: z dnia 3 grudnia 2009 r., znak (...), z dnia 8 stycznia 2010 r., znak: (...), z dnia 20 sierpnia 2010 r., znak (...), z dnia 21 września 2012 r., znak (...), z dnia 19 kwietnia 2013 r., znak (...). Domagał się ich zmiany w ten sposób, aby przyjąć, iż złożył wnioski o przeliczeniu jego emerytur, stanowiące podstawę do wydania decyzji w okresie wcześniejszych, przywołanych powyżej z inną datą, niż wskazaną w poszczególnych decyzjach. Sąd Okręgowy w Koszalinie odrzucił odwołanie z powodu res iudicata postanowieniem z dnia 24 listopada 2014 roku. Zażalenie ubezpieczonego zostało również oddalone na podstawie orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 16 marca 2015 roku (dowód: akta ZUS Oddział w K., akta Sądu Okręgowego w Koszalinie o sygn. IV U 1223/09, IV1761/13).

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności rozważył czy w sprawie zostały zachowane warunki formalne pozwalające na jej merytoryczne rozstrzygnięcie. Podniósł, że z treści odwołania wynika, iż W. W. zaskarżył decyzję z dnia 21 października 2005 roku.

Sąd meriti wskazał, że od daty wydania zaskarżonej decyzji minęło prawie 10 lat. Zdaniem tego Sądu w takiej sytuacji takiej organ rentowy zasadnie podnosi zarzut uchybienia terminowi do wniesienia odwołania.

Sąd pierwszej instancji przypomniał, że zgodnie z art. 477⁹ § 1 k.p.c. odwołania od decyzji organów rentowych wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję, lub do protokołu sporządzonego przez ten organ, w terminie miesiąca od doręczenia odpisu decyzji. Odwołanie złożone po tym terminie podlega odrzuceniu z mocy art. 477⁹ § 3 k.p.c. chyba, że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. W zaistniałym stanie rzeczy, zdaniem Sądu Okręgowego odwołanie nie może być rozstrzygnięte, gdyż pomiędzy wydaniem decyzji a jej zaskarżeniem upłynął zbyt długi okres.

W tej sytuacji Sąd pierwszej instancji rozważył, czy istnieją przesłanki do przywrócenia terminu do skutecznego wniesienia odwołania i podniósł, że treść art. 477⁹ § 1 k.p.c. wskazuje dodatkowo na dwie okoliczności, które pomimo opóźnienia mogą spowodować merytoryczne rozpoznanie odwołania: po pierwsze przekroczenie winno być niewielkie, a po drugie niezawinione przez ubezpieczonego, przy czym obydwie warunki muszą wystąpić kumulatywnie.

Sąd wskazał, że ubezpieczony nie powołał się na takie przesłanki. Stanowisko takie nie może, zdaniem tego Sądu, dziwić zważywszy, że jego roszczenia były wielokrotnie przedmiotem rozstrzygnięć sądowych.

Sąd meriti wskazał, że Sąd Okręgowy w Koszalinie wypowiedział się już w kwestii żądania zgłoszonego w niniejszej sprawie. Dokonał tego kontrolując zasadność decyzji ustalającej wysokość świadczenia emerytalnego W. W. w ramach postępowań o sygn. akt IV 1223/09 i IV U 1761/13. Oba postępowania zakończyły się prawomocnymi wyrokami: w sprawie IV 1223/09 wyrokiem z dnia 23 marca 2011 r., w sprawie IV U 1761/13 wyrokiem z dnia 21 października 2013 r. Ubezpieczony inicjując wymienione postępowania domagał się przeliczenia świadczenia od dnia jego przyznania, tj. od 22 września 2005 r. poprzez zwiększenie stażu ubezpieczeniowego oraz podstawy wymiaru składki za 1972 rok

Tylko na marginesie Sąd Okręgowy nadmienił, że ubezpieczony nie wskazał żadnych nowych okoliczności składając ponowne odwołanie. Materiał dowodowy w niniejszej sprawie nie różni się niczym od podstawy faktycznej ustalonej w prawomocnie osądzonych postępowaniach o sygn. akt IV 1223/09 i IV U 1761/13.

Reasumując Sąd meriti podniósł, że odwołaniu ubezpieczonego nie można nadać

merytorycznego biegu z dwóch powodów: po pierwsze ze względu treść art. 477⁹ § 1 k.p.c., który nakazuje odrzucenie odwołania w przypadku uchybienia terminowi do wniesienia odwołania, a po drugie z powodu stanu rzeczy osądzonej. Stosownie bowiem do treści art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd odrzuci pozew jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona. Powaga rzeczy osądzonej (res iudicata) zachodzi w każdym przypadku, gdy w sprawie uprzednio już osądzonej prawomocnym wyrokiem oraz w sprawie później wniesionej występuje tożsamość stron oraz identyczność przedmiotów rozstrzygnięcia w związku z podstawami obu powództw.

Mając na uwadze przedstawione rozważania Sąd Okręgowy w Koszalinie orzekł jak w postanowieniu z dnia 21 września 2015 roku .

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się W. W. żądając kategorycznie rozpatrzenia odwołania złożonego 21 października 2005 r. od decyzji ZUS z 22 września 2009 roku oraz podnosząc, że Sąd w zaskarżonym postanowieniu nie wspomina daty odwołania z 21 października 2005 r. ani nie analizuje działań ZUS podjętych w tym okresie. W ocenie skarżącego rozpatrywane przez Sąd fakty zaistniałe po 2009 r. nie mają żadnego związku z odwołaniem z 21 października 2005 r. i pismem wszczynającym niniejszą sprawę z dnia 1 lutego 2015 r., stąd postanowienie nie dotyczy i nie ma związku ze sprawą IV U 196/15 i musi być ponownie rozpatrzone.

Zdaniem W. W., rozpatrywana obecnie sprawa jest kontynuacją odwołania z 21 października 2005 r., które nie zostało rozpoznane w części dotyczącej stażu pracy od 16 grudnia 1960 roku do 31 stycznia 1963 roku oraz wynagrodzenia za okres od stycznia do września 1972 r.

W dalszej części uzasadnienia ubezpieczony szczegółowo rozwinął podnoszone zarzuty wskazując jaki stan faktyczny sprawy Sąd Okręgowy winien był ustalić oraz jakie uchybienia ten Sąd popełnił (fałszowanie faktów i niewłaściwą ich ocenę np. 10 letni termin opóźnienia). Dokonał również oceny przedstawionego przez siebie stanu faktycznego uznając, że nie występuje powaga rzeczy osądzonej i art. 199 k.p.c. nie może zostać zastosowany. Wskazał również, które powołane przez Sąd decyzje nie mają nic wspólnego ze sprawą a także wyznaczył Sądowi Apelacyjnemu termin do wydania orzeczenia (25 listopada 2015 r.).

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie ubezpieczonego okazało się nieuzasadnione.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd Apelacyjny w pełni podziela interpretację przepisów stanowiących podstawę prawną wydania zaskarżonego postanowienia w przedmiocie odrzucenia odwołania. W ocenie Sądu drugiej instancji żaden z przedstawionych zarzutów nie podważał słuszności podjętego przez Sąd Okręgowy rozstrzygnięcia.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w żażaleniu nie przedstawiono żadnych argumentów, które skutkowałyby podważeniem ustaleń Sądu Okręgowego w powyższym zakresie. Dokonana kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia doprowadziła do wniosku, że zapadłe rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego odpowiada prawu i zostało wydane zgodnie z przepisami obowiązującej procedury cywilnej. Zarówno ustalenia jak i rozważania Sądu pierwszej instancji Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd orzekający dokonał trafnych ustaleń faktycznych i przyjął właściwą podstawę prawną rozstrzygnięcia.

Ubezpieczony zdaje się nie dostrzegać uzasadnienia Sądu pierwszej instancji w części, w której Sąd ten powołuje się na ponad dziesięcioletnie przekroczenie terminu do wniesienia odwołania od decyzji z dnia 21 października 2005 r. W. W. nie powołuje się również na żadne okoliczności, które mogłyby skutkować przywróceniem terminu do wniesienia odwołania. Nie wskazuje również na żadne okoliczności, które mogłyby uzasadnić, że przekroczenie terminu nastąpiło

z przyczyn niezależnych od odwołującego się. Konieczność wskazania takich przyczyn jednoznacznie wynika z treści § 3 art. 477⁹ k.p.c. Słusznie zatem przyjął Sąd Okręgowy, że odwołanie powinno zostać odrzucone.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że ubezpieczony zdaje się zapominać, iż w dniu 21 września 2012 roku organ rentowy wydał decyzję, na mocy której uwzględnił do stażu pracy okres od 16 grudnia 1960 roku do 31 stycznia 1963 roku i w związku z tym przeliczył ubezpieczonemu emeryturę od 1 września 2012 r. tj. od miesiąca, w którym złożono wnioski (k. 642 i 642 akt rentowych). Decyzją z dnia 19 kwietnia 2013 roku organ rentowy przeliczył podstawę wymiaru emerytury z uwzględnieniem wynagrodzenia z okresu od 01 stycznia 1972 r. do 15 października 1972 r. na podstawie przedłożonego wraz z wnioskiem z dnia 12 grudnia 2012 r. zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 25 października 2012 r. (k. 682 akt rentowych). Ubezpieczony zaskarżył obydwie decyzje, jednakże prawomocnym już wyrokiem wydanym w sprawie IV U 1761/13 Sąd Okręgowy w Koszalinie oddalił odwołania od powyższych decyzji (k. 688 akt rentowych).

Wskazać zatem należy, że o powadze rzeczy osądzonej decyduje - poza identycznością stron podstawy sporu, także niezmienny stan faktyczny (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 17.03.1950 r., WaC 339/49, OSN 1951 nr III, poz. 65, postanowienie z dnia 09.06.1971 r., II CZ 59/71, OSNCP 1971 nr 12, poz. 226). W niniejszej sprawie, niewątpliwie mamy do czynienia z tożsamością podmiotową i przedmiotową, ale również z niezmiennym stanem faktycznym.

W niniejszej sprawie nie doszło do zmiany okoliczności faktycznych żądania, tak jak sugeruje to ubezpieczony w swoim zażaleniu.

Zgodnie zaś z art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd odrzuci pozew jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo jeżeli została już prawomocnie osądzona. Oznacza to, że po wytoczeniu powództwa nie można wystąpić z drugim pozewem o to samo roszczenie, nawet w innym trybie postępowania cywilnego. Stan sprawy w toku zachodzi wówczas, gdy występuje identyczność stron i roszczeń procesowych. Identyczność stron istnieje kiedy w obydwu sprawach uczestniczą te same strony, zaś z identycznością roszczeń mamy do czynienia kiedy żądania obydwu pozwów i ich podstawy faktyczne (okoliczności faktyczne uzasadniające żądanie) są takie same. Sąd bierze to pod rozwagę z urzędu w każdym stanie sprawy (art. 202 k.p.c.). Uwagi te mają zastosowanie w postępowaniu odrębnym w sprawach z ubezpieczenia społecznego, z tym zastrzeżeniem, że rolę pozwu spełnia tu odwołanie od decyzji organu rentowego.

Dokonując zatem subsumcji wskazanych okoliczności z regulacją przepisu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, że tożsamość żądań ubezpieczonego, a w efekcie tożsamość przedmiotów postępowań – w uprzednio zawisłej sprawie przed Sądem, i w niniejszym postępowaniu przesądza o zaistnieniu stanu rzeczy osądzonej, co powoduje konieczność odrzucenia odwołania w niniejszej sprawie na zasadzie cytowanej regulacji.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny uznając zaskarżone rozstrzygnięcie za prawidłowe, a wywiedzione zażalenie za niezasadne, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.

SSA Beata Górńska SSA Urszula Iwanowska SSO (del) Gabriela Horodnicka-

Stelmaszczuk